

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
3 hasábos petítor egyszer 9 kr. többszöri hirdetésnél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyílt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási, községi és körjegyzők együletének“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

A magyar állam és a magyar ipar.

Eleget foglalkoztunk már a magyar kis ipar hanyatlásával, amelynek kétségbevonhatlan szomorú tanujelével naponként találkozhatunk, most tehát tárgyaljuk azoknak a módoknak egyikét, amely talán valamennyi között a legalkalmasabb a magyar kisiparnak az emelésére. És ez: az állam szükségleteinek a fedezése.

A kormánynak irányelvül kellene tekintenie, hogy szükségletét iparcikkben mindig hazai iparosokkal fedezze még akkor is, ha esetleg a külföld ajánlatánál drágábbban tenné is; mivel az e célra fordított összeg nem tekinthető kiadásnak, hanem produktív befektetésnek, amely dúsan meghozza kamatait.

Nem mondjuk, hogy a kormány az állami szállításoknál eddig épenséggel nem gondolt volna iparosainkra. A hiba tulajdonképpen abban rejlik, hogy a kis ipart épen csak a közlekedési vállalatoknál és egyes hadfelszerelési cikkek szállításánál méltatták figyelemre, tehát olyan téren, amelyen a gyáriparral a versenyt nem állhatta ki s emellett sok ipar-szakmánál nem is nyújtott alkalmat a versenyre.

A hazai ipar részeltetése még nem egyértelmű a kisipar pártolásával; már pedig e téren főképpen erre az utóbbira van szükség.

A gyáriparral támogatására van ezer más mód refakciák, szállítási és állami kedvezmények, kiviteli prámiumok, vámentes behozatal s több ilyen intézkedés alakjában, míg a kis ipar ezeknek az előnyeit nem élvezheti s idegen piacok meghódítására nem számíthat, hanem a belföldi fogyasztásra s a kormány egyenes támogatására van utalva.

A kis ipar sérelmeit e téren a következőkben foglalhatjuk össze:

Az iparosokat nem részesítik kellőleg előnyben egyes, nem szakmabeli üzerek és vállalkozók ellenében, akik úgy szólván monopolizálják egyes szakmákban a szállításokat.

A feltételek olyan nehézkesek, hogy a kis iparos azokhoz sok esetben képtelen alkalmazkodni s állami szállításra ép ebből az okból nem is reflektálhat.

A pályázati határidő sokszor oly rövid, hogy a hasonló dolgokban többé-kevésbé járatan iparosnak nincs ideje a kellő tanulmányozásra és kiszámításra.

Nem az országban termelt iparcikkék és anyagok szállításának elvben való kizárása mellett kivételnek csak oly esetekben volna adható hely, ha valamely iparcikk az országban vagy egyáltalában nem állítatik elő, vagy nem a megkívántató mennyiségben, amely kivételes beszerzés külön kormányi engedélytől tételnék függővé.

Nagyobb szállításokat lehetőleg külön munkacsoportra kellene felosztani, hogy a vállalkozás a szakbéli kisebb iparosokra nézve is lehetővé váljék.

Építkezési munkálatoknál a helybeli és környékbeli iparosok előnyben részesítendők!

Speciális iparkészítmények szállításánál, nem különben építkezési munkálatoknál nem szakmabeli vállalkozók ajánlatai csak annyiban legyenek figyelembe vehetők, amennyiben szakiparosok vagy egyáltalában nem jelentkeztek, avagy a munkák pontosabb kivételével sem ellensúlyozható árkülönbségek mutatkoznak.

Ruházati cikkek kiírásánál hazai anyagok felhasználása elengedhetlen feltételül volna kitűzendő.

A legkisebb ajánlati összeg ne képezzen döntő körülményt a munka kiadásánál, hanem irányadóul szolgáljon a szakavatottságnak, megbízhatóságnak és üzleti realitásnak az ajánlott árral való egybevetése.

Ehhez képest már elvileg sem volnának figyelembe veendő az olyan ajánlatok, amelyek a szolgáltatással helyes arányban nem álló nyomott árakat állítanak a szolid versenynyel szemben; valamint olyan ajánlatok sem, melyeknél fogva fix ártételek helyett az illető előre kötelezi

magát a legolcsóbb ajánlati összeget bizonyos percentualis elengedéssel elfogadni.

Azok a pályázók, akiknek ajánlata figyelembe vehető nem volt, a szállítás odaitelésétől számitandó nyole nap alatt erről értesítendő és nekik a letett bánatpénz rövid után visszaszolgáltatandó.

Építkezéseknél a munkaadó hatóság részéről ellenőrzés gyakorlandó avégből, hogy a vállalkozó az alvállalként kiadott munkák után az iparosokat szerződészerűleg kielégítse, miért is az ily szállítási- vagy munkaszerződések az ellenőrző hatóságnak bemutatandók.

Ezeknek a felsorolt bajoknak a kellő orvoslása mellett remélnünk lehetne, hogy az állami szállításoknál a kis ipar is részt vehetne, még pedig úgy, hogy a részvétel általában a kis ipar megizmosodására és fellendülésére vezetne.

Kérelem Zalavármegye hölgyeihez.

A vármegye törvényhatósági bizottságának f. 1896. évi március hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozatból kifolyólag Csertyán Károly alispán Zalavármegye hölgyeihez a következő kérelmet intézte:

„Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésében tárgyalás alá vevén a nagyméltóságú m. kir. belügyminister ur azon leiratát, melyben értesítette a vármegye közönségét, hogy a magyar állam ezer éves fenállásának emlékére a folyó évben tartandó ünnepélyek során, a koronázás évfordulóján, O Felsőge előtt a legmagasabb uralkodóház fenséges tagjai jelenlétében a budai királyi várakban elvonuló hódoló menetet a törvényhatósági banderiumok fogják megnyitani s emel fogva a megyei banderium megalakítandó, — a következő határozatot hozta:

„A magas ministeri leirat fenkölt hazafias szelleme és iránya élénk visszhangot kelt Zalavármegye közönsége keblében, mely a Felsőges Királya iránt érzett törhetlen hűség és alattvalói hódolat s a hazaszeretet magasztos erőnyeit mindenkor a leggondosabban ápolta.

Örömtelt szívevel ragadja meg tehát Zalavármegye közönsége az alkalmat, hogy hazánk ezredéves multjának a Felsőges Király és a nemzet együttes közreműködésével tervezett megünneplésben, a milyen ünnepet ültetni kevés nemzetnek adta meg az isteni Gondviselés, résztvegyen és emel fogva elhatározza, hogy törvényhatóságát a folyó

csak mindig a zenei ütemre ügyeljen, én majd énekelem és a mint mondtam, a bal lábbal kezdeni. Na most:

La la la la lallaaa
La la la la la . . .

„Jaj Istenem, nem így!“ kiáltott Erzsike, ne ugráljon olyan nagyokat, hiszen nincs most verseny ugrás és azután több chikkel csuszta a lábát. Értette?!

„Értettem kis angyal, csak ne haragudjék.“

„És másképen fogja csinálni?“

„Egészen másképen“ szölt Pista.

„Na jó, majd meglátom.“ Folytassuk . . .

La la la la lallaaa
La la la la la . . .

„Már megint hibázt!“ szölt Erzsike és haragosan dobbantott lábaival. „Hogy lehet valaki ilyen ügyetlen?! Ha jobban nem vigyáz, itt hagyom és nem bánom, ha soh'se tanulja meg.“

„Csak még egyszer, édes kis Erzsike — csengett Pista — maga olyan turesán néz rám, mindjárt megijedek.“

„Jól van, ne mondja, hogy nincs égi türelmem; próbáljuk meg harmadszor, hanem ha most is elrontja, többet felém se nézzen!“

„Pompásan fog menni“ biztató Pista.

„Na, akkor jöjjön ide. Bal láb . . .

La la la la lallaaa
La la la la la . . .

Erzsike az utolsó ütemeket siró hangon dudolta, azután egészen elkeseredve fakadt ki: „Óh maga gyászlovag, már megint nem tud semmit! Én nem táncolok a bálon magával! Nem! Visszaadom az első négyest is! Köszönöm! Ilyen embernek adnak diplomát! Látja, a Balog Lacit is én tanítottam rá a mult évben, gyönyörűség nézni, milyen elegánsan lejt, az idén már Vortáncer volt Pesten a jogász bálon, meg az első négyest is ő rendezte. Maga soh'se fog ilyen carriere-t csinálni, magából soh'se lesz semmi!“

Igy ment ez napról napra, míg végre elérkezett a

A „Zalamegye“ tárcája.

Vágyom, visszavágyom.

Fihenőt keresek,
Nyugalomra vágyom:
Fogadj vissza újra
Én régi világom,
Elhagyott világom!

Biztató reményvel
Harcba vitt a vágyam.
Most véző kebelled
Pihenőre vágyom;
S nyugtom nem találok.

Szük volt a határod,
Unalmas a esendje;
Nyughatatlan szíved
Vágytam új örömrre,
Álmódott gyönyörre.

Lelekemre a kétség
Bú jellege árad,
Reménységem elhagy
És szívem kifárad,
Érzem, hogy kifárad.

Valónak gondoltam
A képzelt világot;
Nem láttam a tövist,
Csak a sok virágot,
A sok szép virágot.

Csendes otthonomba
Vágyom, visszavágyom,
Elveszett nyugalmam
Talán megtalálom
Óh, ha megtalálom.

—ry.

„Nem tudja a Kreutzpolkát!“

Irta: Szántó Ferenc.

Erzsike aranyos kis bakfis volt. Fiatal, üde arc, élénk fekete szemekkel, egész lényén az az utánozhatlan graciouse kedvesség ömlött végig. A garnison tisztjei „reiczend Fracz“-nak keresztelték el, a miért Erzsike egy cseppet sem haragudott. Kitartó, tüzes táncosnő volt, páratlan ügyességgel mozgott a parketten, végtelen megvetéssel nézett azon szerencsétlen fiatal emberekre, kik a kreutzpolkát nem tudták táncolni és mivel fájdalom, én sem tartozom azon boldog halandók közé, kik ezen művészetben excellálnak, a legnagyobb disgráciában voltam Erzsikénél, míg ünnepélyesen bajuszomra meg nem fogadtam, hogy legközelebb megtanulom.

Volt Erzsikének egy imádója, Pista barátom, igen képzett fiatal orvos, de nagyon peches, mert nem emlékszem, hogy Erzsike csak egy kis influenzát is tetetett volna a kedvéért és így doktorunk hiába várt az édes teremtés gyógykezelésére. A lelki, illetőleg szívbetegek gyógyításában pedig Erzsike szerint nem érdemli a diplomát, mivel női társaságban rendkívül félénk, félszeg volt és oh szörnyűség — nem tudja a kreutzpolkát.

Pista gyakran panaszkodott nekem, hogy „Ó“ nem veszi komolyan, mindig kineveti, bár szülői igen szívesen látták házuknál.

„Doktor barátom“ szöltam végre, te vagy most a páciens, majd monddk én egy receptet. Tanuld meg a kreutzpolkát és kérd fel őt táncmesterül, meglásd, minden másképp lesz.

Pista szót fogadott, másnap délután megkezdődött a lecke.

Erzsike elmagyarázta neki a kreutzpolka elméletét: „Nézzé doktor, a kreutzpolkánál maga jobb kézzel fogja táncosnéje bal kezét, azután bal lábbal megkezdődik a tánc. Egy rezgő polka lépés, két rövid a jobb lábbal, jobb lábát jobbra csuszattja, visszahuzza, azután átfordulással kézsere, az előbbi tempók, két rezgő toar, ismétlés.“ Ez az egész. Ugy-e könnyű?

„Nagyon könnyű“ sóhajtott Pista.

—„Na csak ne féljen“ — bátorította Erzsike, egy kis akarat, azután meglátja, még a Rechnitz is magához jön tanulni. Fő dolog a vigyázat barátom, csak a zenei ütemre figyeljen. Megígéri, hogy vigyázni fog?

„Szavamra mondom, vigyázni fogok“ szölt Pista egész pathosszal.

„Szavára? Mondja Erzsike, lehet a maga szavában bizni?“

„A nemzeti bank csengő pénzzel honorálná“ szavalta a doktor.

„Ugy? Igazán? Ez látja nagyon szép. Kezdem magát respektálni. Akkor én is bizom, hogy megtanulja ezt a szép táncot. Na kezdjük, adja ide a jobb kezét,

évi június hó 8-án, mint a legalkotmányosabb, legbölcsebb és legjobb Király koronázási évfordulóján, tartandó magasztos ünnepélyen, és idők hagyományos szokásához képest banderiummal képviseletti, hogy a midőn az egész nemzet bemutatja az ünnepélyes felvonulásban alattaóli hódolatát, Zalavármegye lobogója is jelen legyen és hódolatleljesen meghajoljon a társörvényhatóságok lobogóival együtt szeretett koronás királyunk előtt, hogy a vármegye ősi címere se hiányozzék a díszkíséretből, amely a nemzet legtrágább palladiumát, Szent István koronáját, az országháza vezető emlékezetes útjában környezendő és, hogy azon emberöltőkre kiható magasztos mozzanatnál, melyben az első ezredék alkonya a második ezredék hajnalával állekve összeforr, hozzájáruljon azon páratlan összhang kifejezéséhez és megtestesítéséhez, a mely az isteni Gondviselés határtalan kegyelméből az apostoli Király és hű népe, a magyar nemzet közt drága hazánk javára és minden népek és nemzetek örök példájára változhatlanul létezik és nemzeti életünk második évezredének s a magyar nemzeti állameszme fejlődésének és megalapításának első és minden intézményeül biztosabb és szilárdabb alapját képezi.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés áthtra azon lelkesedéstől, melylyel honleányai a hazafias eszméket és célokat és időkől fogva felkarolták és megalapításukhoz szívük egész melegével mindenkor hozzájárultak: a vármegye lelkes hölgyeihez fordul és felkéri őket, hogy a vármegye lobogóját, azt a lobogót, mely a vármegyei banderium élén, a vármegye ősi címereivel és színeivel, Zalavármegye közönségének a közérületét, a magyar hagyományos alattaóli hűségét fogja kifejezni akkor, a midőn a legelső magyar ember: a Felséges Apostoli Király előtt hódolatleljesen meghajol és amely lobogóval fogunk, annak tettekre, kitűnéseire és állhatatosságra bizdító varázserejével bevonulni állami életünk második évezredébe, a jobb jövővel kecsegtető ígéret korszakába azon törhetlen elhatározással, hogy hűn szeretett drága hazánk és nemzetünk boldogulását, üdét és fővirágzását, a népek versengésében és minden viszonytalanságok közt is kiküzdjük, az országos ünnepélyre, a vármegyei banderium számára elkészíteni sziveskedjenek.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése, midőn e határozat hozatalánál szóba került a vármegye lobogójának előállítás, visszapillantva a régi idők hagyományos világába, melyben a honszerető anyák, hitvesek és leányok szokták fiaikat, hitestársukat, jegyesüket és fivereiket, midőn azok országos gyűlésekbe, ünnepélyekre és harcra vonultak, feldíszíteni lobogókkal és talismánokkal ellátni: egy szívvel és lelekkel a vármegye honszerető hölgyeire gondolt és a midőn felkérte őket, hogy a vármegye zászlóját elkészíteni s azzal a vármegyei banderiumot feldíszíteni sziveskedjenek: csak e hagyományokhoz akart hű maradni azon erős meggyőződésben, hogy a honszerető lángja nem aludt ki, hanem Vestatizeként folyton ég és mindaddig magasán fog fellobogni honleányai keblében, míg magyar szó zeng áldott hazánk, e szép haza hegységein, völgyein és rónáin.

A megveszerte elenk viszhangra talált eszme kivitele a vármegye mélyen tisztelt hölgyei körébe tartozván: részéről csupán arra szoritkozhatom, hogy megem lelkes hölgyeit a cél eléréséhez szükséges anyagi eszközök nyújtására, vagyis arra kerjem föl, hogy a lobogó költségeihez adományokat gyűjteni és a megyei főpénztárnok urhoz küldeni kegyeskedjenek.

Hazafias üdvözléssel
Zala-Egerszeg, 1896. évi március hó 14-én.
Csertán Károly
Zalavármegye alispánja.

bál napja és Pista szörnyű lámpalázzal várta a kreutzpolkát.

Mindjárt az első lépést elrontotta. Erzsike képes lett volna őt e percben talán megfojtani. Húzta kezénél fogva egészen a terem másik sarkáig, hol a cukrász kasszonyon kívül senkisémet figyelt rájuk. Hogy mit beszélgettek egymással, nem hallhattam, de sejtettem, mert Pista nagyon levertnek látszott.

Másnap délután látogatába voltunk Erzsikéknél. Bakfi ő Nagysága Pistát igen hidegen fogadta és alig méltatta egy pillantásra is, bár a mama ki nem fogyott a nyájjasságokból és „doktorokám”-nak nevezte. Az oszon nát igen kellemes hangulatban költöttük el és a háziaszony mintegy kárpótlásul leánya durcás magaviseletéért Pista iránt tüntetőleg szívélyes volt.

Egy napon a kis leány szeme ki volt sirva.
„Képzeld,” szólt siró hangon, „a mama és a papa azt akarják, hogy nőül menjek Pistához, egy emberhez, ki még a kreutzpolkát nem tudja. Az Isten áldja meg, segítsen, mert én akkor inkább megölöm magam.”

De a szülők más véleményen voltak. Pistának már szép praxisa volt, magánvagyon is, keresett partieképes ifjú és a mama egy világért sem akarta volna elszalasztani.

Kezdem Erzsike előtt Pistát dicsérni és a kreutzpolkát átkozni, minék az lett a következménye, hogy Erzsike haragosan kiszaladt a szobából és szó nélkül ott hagyott.

Pista eleinte vigasztalhatlan volt. Lemondott még a reményről is, hogy Erzsikét valamikor bírhasa, míg végre hatalmas diploma nélkül: kollegája: „az idő, itt is segített. Ujra felvette a harcot a makacs kis szív és fej ellen; mindennemű előékenységgel, figyelemmel elhalmozta és a hódítási hadjáratban hű szövetségese talált Erzsike mamájában.

Mintegy hat hónapi ostrom után Erzsike azt vette észre, hogy hiszen ez a doktor mégsem olyan kiállhatatlan, néha olyan kedves tud lenni, olyan édes, lágy

A szederfaterenyésztés előnyei.

— Ajánlja a gazdaközönség figyelmébe. —

A földmívelésügyi miniszter 29.869. VII.—I. b. sz. alatt leiratához kapcsolva megküldötte Bezéredy Pál selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazottnak memorandumát az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”-nek azzal a felkéréssel, hogy azt tárgyalva, annak értelmében a megfelelő intézkedéseket az egyesület saját hatáskörében megtegye.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgató választmánya behatóan foglalkozván a jelzett memorandummal, elhatározta, hogy az összes vidéki társegyesületek figyelmét felhívja a memorandumban lefektetett hasznos elvekre.

Magának a memorandumnak azt a részét, amely a gazdaközönségnek érdeklődését és közreműködését kéri fel a kiváló nemzet gazdasági ügynek a támogatására, a következőkben adjuk:

Mivel az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” oly kegyes, hogy a selyemtenyésztéssel behatóbban foglalkozik, egedje meg a nagymélt. miniszterium kérhetnem, kegyeskednék az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” figyelmét a selyemtenyésztés érdekében oly tevékenységre felkérni, melylyel úgy az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, mint a vidéki gazdasági egyesületek is, a selyemtenyésztés ügyének feletle nagy szolgálatot tehetnek, mely abból állana, hogy az ország nagy birtokosait úgy, mint a közép és kisbirtokosait a szederfaterenyésztés felkarolására bizdítanák.

Azon nehézmények, melyek utak mellé szederfák ültetése ellen a birtokosság részéről régebben csakugyan némi joggal felhozattak, ma már úgy szólván megszűntek; mivel mindazok, akik ezt az ügyet ismerik, meggyőződtek atelől, hogy ha a szederfákat 5—6 évi turnusokban csonkítjuk, azok gyümölcsöt nem teremnek és így nincs meg az alkalom arra, hogy a szederfát rágosassák gyümölcse végett, amely a vetések közé hullván, csak a vetések összetapasásával szedhető össze. Az pedig, hogy a levészédés közben tennének kárt a selyemtenyészők a vetésben, teljesen kizárva van már csak azáltal is, hogy a tenyészőknek kis léclétra használata nélkül levelet szedni ma már senki meg nem enged. Hogy a szederfák iránt eddig nyilvánult ellenszenv az iment előadottnaknál fogva jelentékenyen csökkent, minden esetre örvedetes jelenség és csak az volna kívánatos, hogy ép azon arányban, amelyben az ellenszenv csökkent, terjedne elismerése is azon előnyöknek, melyeket a szederfa határozottan nyújt és amelyek a következők:

A szederfának egyik előnye az, hogy nem nő magasra, nem lesz terebélyes, hanem mint ezt József főherceg ő fensége egy hozzáam kegyesen intézett szakvéleményében nyilvántotta, — mintegy átmenetet képez a bokor és a fa között s így bármily más fánál csekélyebb árnyékot vet, miért is utak szegélyezésére kiválóan alkalmas.

Egy másik előnye a szederfának az, hogy gyökerei nem szétgöngyölög, mint például az akácé, hanem függőleges irányban hatván a földbe, a fa környéke vadhajtasokkal soha sincs elburjánozva.

Egy további haszna a szederfának az, hogy lombtermő képességének emelése céljából megkivánja, miszerint 5—6 évenként csonkíttassék és így, kivált faszegény vidékeken létező gazdaságokban, nem csekély mennyiségű tüzelő anyagot szolgáltat.

Mindenki meggyőződhetik, hogy Tolna vármegyében nem egy gazdaságban az utak mellé és legelőkre kiültetett szederfák, rendes turnusokban történő csonkításuk folytán, elégséges fát szolgáltatnak nemcsak az összes tüzelő anyag fedezésére, hanem ezen kívül még több százezer téglát is égetnek a csonkítással nyert galyakkal egy-egy közép nagyságú gazdaságban. — Igaz, hogy a szederfa szerszámának nem oly alkalmas, mint az akác, de azért erre a célra is igen jól felhasználható.

Ezen kívül a szederfának haszna lombjának érté-

kében rejlik, mely annál becsesebb; mert habár lombtermésére nem is feltétlenül, de sokkal biztosabban lehet számítani, mint p. o. a gyümölcs termésére, mit bizonyít az a körülmény is, hogy 15 év óta csak egyszer, 1882 ben történt meg az, hogy a szederfalevél az ország némely vidékén eltágyott.

A szederfalevél értékét legjobban megérteti velünk Olaszország, ahol a selyemtenyésztést legnagyobb mérvben üzik és ahol a szederfalevelet rendes körülmények között metermázsánként 6—12 frtjával fizetik.

A szederfalevél értékesítésének egy másik módja az, hogy a birtokosok, mint ez Olaszországban szokásban van, a szederfák levelezését a selyemtermelőknek gubótermésük feléért, sőt kétharmadáért engedik meg.

Elégé fontosnak tartottam ezt az eljárást arra, hogy felőle alaposabb meggyőződést szerezzek magamnak, mi végből is az intézetnek egyik ép Olaszországban egyéb dologban időző közegét utasítottam, hogy ezen eljárásról lehetőleg több birtokon személyesen győződjék meg. Az illető e megbízatásában eljárván, Milano környékén több gazdaságot látogatott meg és tapasztalta, hogy 1893-ban p. Casa — Ponti birtokon Cornaredóban (milanói provincia), mely 600 hectar területű, 42.000 kilo gubót termeltek, melynek eladási ára 210.000 lira volt, miből $\frac{2}{3}$ rész, vagyis 140.000 lira jutott a birtokosnak. Casa Taccioli birtokon Osona községben (Monza provincia) 292 hectar területen 17.500 kilót termeltek; eladási ár volt 87.500 lira, melynek $\frac{2}{3}$ része, azaz 28.333 lira a földbirtokosnak jutott. Továbbá Leiratban (Milano provincia) 334 hectaron 20.000 kilo gubót termeltek, mely eladatott kerek 100.000 lirát, tiszta haszon 66.666 lira. Casa Somoglia Gergnetóban (Monza provincia) 250 hectar birtokon termelt 15.000 kilót, eladási ár 75.000 lira, tiszta haszon 50.000 lira. Casa Paravicini Tornaventóban (Gakarate provincia) termelt 90 hectar birtokon 2.400 kilo, eladási ár 12.000 lira, miből 8.000 lira a birtokosnak jutott.

E szerint emez öt birtokon, melyek összesen 1.566 hectar területtel bírnak, 96.900 kilo gubót termeltek, melynek eladási ára 484.500 lirát tett ki, melyből a tulajdonosoknak 197.000 lira jutott. Egy-egy hectarra tehát 309 lira jövedelem esett. Meggyőzőndő, hogy mivel e földek más terményeket is hoznak, ez azok teljes jövedelmét nem képezi és hogy a birtokosok szederfaik után ezt a tiszta jövedelmet elérték anélkül, hogy bámi kiadásuk lett volna, mint az, hogy szederfaikat nevelték és hogy azokat a talaj jobb vagy kevesebb jó minőségéhez képest, ritkábban, vagy gyakrabban tárgyázták.

Igaz, hogy ezen eredményhez megkivánató nagy mennyiségű szederfát az ily kis területeken csak úgy lehet elhelyezni, ha a szederfákat a földeken a gabona közé ültetik, mint ez Olaszországban történik. De megengedve, hogy ezen eljárás Magyarországon még sok ideig meg nem honosítható, annál több leelőt és egyéb területet találunk nálunk arra, hogy legalább megközelítőleg hasonló eredmény eléréséhez a szükséges mennyiségű szederfát előteremtsük.

Hogy a szederfalevél értékesítésének fentebb előadott módja nálunk, Magyarországon is, követhető, ezt a tapasztalás bizonyítja, amennyiben az 50 es években ugyanezt az eljárást tényleg követték Czenken (Sopron vármegyében) és Hidján (Tolna vármegyében), hol a selyemtenyésztést nagyobb mérvben üzték.

Felteslegesnek tartom tüzetesebben reá mutatni, hogy minő nagy jelentőséggel bír különösen a faszegény vidékeken, ha gazdáink részesülhetnek minlazon előnyökben, melyeket a szederfa nyújt. Fontos pedig a szederfaterenyésztés propagálása még azért is, mert ott, ahol egyáltalán fa terem, vizenyős talaj kivételével, megterem és pedig aránylag kevés gondozás mellett, a szederfa is.

Végül, hogy minő jelentőséggel bír az, ha gazdáink ép tavaszkor, az aratás előtt, szederfaik leveleinek értékesítésével igen jelentékeny jövedelemhez juthatnak, bővebben indokolni szintén fölösleges.

Igaz, nem volna helyes eljárás, hogy ott, hol a selyemtenyésztést meghonosítani akarjuk, ezt azzal kezdjük, hogy a szederfalevelet a tenyészőkkel megfizettjük. Ott azonban, hol a selyemtenyésztés már meghonosítva van, hogy a szederfalevél értékesítése nem utópia, — ezt bizonyítja az a tény, hogy például Fehértemplomban (Femes vármegyében) évről évre szaporodik azon birtokosok száma, kik különösen homokos talaju legelőiket szederfákkal ültetik be csak azért, hogy azok leveleit elárusítsák. És ezzel már elérték azt, hogy a selyemipar jelenlegi nagy stagnatiója mellett is, 50—60 krajcárjával, sőt egy forintjával értékesíthetik egy egy jól gondozott és kifejlett szederfaának leveleit.

Igaz, hogy ahhoz, miszerint a szederfának ily módon való kihasználása általános legyen, szükséges, hogy a selyemtenyésztés még nagyobb arányokban fejlődjék, mint eddig, mi az eddigi sikerek után remélhető is. De hisz a szederfa sem nő gyorsabban más fánál és így azok a magánbirtokosok, akik a szederfaterenyésztést felkarolják, bizton számíthatnak reá, hogy mire szederfaállományuk kifejlődik, annak hasznát is fogják venni.

De addig is, míg a selyemtenyésztés ennyire fejlődik, értékesíthetik a birtokosok szederfa állományukat anélkül, hogy a lombért pénzt követelnének és pedig a következő módon: Tolna vármegyének egyik részében alig van gazdaság, hol a meglévő szederfaállomány folytán a cselédség selyemtenyésztést ne üzne és ne keresne magának ezen az uton megközelítőleg annyi mellékjövedelmet, mint amennyit évi készpénz fizetése kitesz. Így például Hidján, Fegenyésen, Katalin pusztán, Pusztá-Tengelicen, a hidvégi és több más pusztán 40—50 frtot keres egy-egy, selyemtenyésztéssel foglalkozó cseléd, mi annyit jelent, mint hogy a gazda 80—100% kal emeli cselédjeinek készpénzbéli évi jövedelmét anélkül, hogy ehhez bámi áldozattal járulnia kellett volna, ami a gazdára nézve is oly előny, melynek jelentőségét kétségbe vonni nem lehet.

Vannak, akik azt hiszik, hogy a selyemtenyésztés való foglalkozás a cselédséget vagy egyéb munkásokat

hangja van és milyen szellemesen társalog! Egészen comme il faut fiatal ember, a Kreutzpolkát leszámítva. Ördög vigye ezt a kreutzpolkát! Hiszen más se tudja! Azután az Irén, meg az Emmica egészen szerelmesek belé. Milyen leány is ez az Irén! Milyen finesse szel láncolja magához a fiatal embereket! Még utóbb is a doktor beleszeret és elveszi, engem meg majd kinevetnek. De azért se lesz így, nem, mert a doktor engem szeret, tudom biztosan; a multkor is mondta, hogy az Isten engem mutatába küldött le az égől! Igazán, néha milyen aranyos tud lenni ez a fiu! Nem is értem, hogy tudtam rá oly nagyon haragudni! De most már nem haragszom rá, sőt tudja Isten, talán szere Mondta, hogy holnap eljön, ünnepélyesen nőül kér és én nem fogom kiköszarzni, felesége leszek! "

Erzsike egészen elpirult az utolsó szavaknál, szíve hangosan dobogott; ha Pista véletlenül e percben itt van és csókot akar rabolni, talán talán nem is ellenkezne olyan nagyon.

Másnap a doktor csakugyan egész ünnepélyesen megkérte Erzsike kezét és szeptemberben meg volt az esküvő.

Az óta két év telt el. Nem rég meglátogatván őket, nem győztek eléggé dicsekedni, mily boldogan élnek egymással, mint egy gerlepár, egy pici kis emberke is gagyog már a szőnyegen, doktorné O Nagysága tolyton azt dédelgeti, most is épen csókolgatta.

„Nos asszonyom” kérdém, „tudja-e már Pista a kreutzpolkát?”

„Hallgasson maga csunya!” szólt a kis menyecske egészen elpirulva, azután édes mosolylyal folytatá: „Még most se tudja; de nem bánom, azért jobban szeretem, mint az életemet, sohse hittem volna, hogy ilyen aranyos ember lesz belőle! Hanem ezt a drága kis huszártisztet itt az ölemben azért magtanítom rá, mihelyt csak járni tud. Ne legyen mégse olyan ügyetlen, mint az apja volt! "

a gazdasági munkáktól elvonja. Minden elméleti fejtegetéseknél meggyőzőbben szólnak a tények. Így például Sopron vármegyének leggazdagabb vidékén, hol a monarchiában a legnagyobbak közé sorolódó cukorgyárakat tartanak üzemben és a nép répatermeléssel foglalkozik, emellett üzi a selyemtenyésztést is. Továbbá Tolna vármegyében a tolnai urodalomban, hol a legintenzívebb gazdaságot folytatják és ahol egy igen jelentékeny tejjgazdaság mellett egy gőzmalmon kívül még két szeszgyárat is tartanak üzemben és így a cselédséget is bizonyára nagyban igénybe veszik kapás növények megmunkálására, nincs eséléd, mely selyemtenyésztéssel ne foglalkoznék olyannyira, hogy a tolnai urodalom azon hét majorjában, melyben a cselédség selyemtenyésztéssel foglalkozik, a cselédségnek az általuk termelt gubókért 1894-ben 3.066 frt, 1880-tól bezárólag 1894-ig pedig összesen 30.509 frt fizetett ki.

Hogy azonban még világosabban tüntessem fel a selyemtenyésztés fontosságát és hogy még meggyőzőbben indokoljam, mennyire fontos az, hogy a birtokosság, ha szederfának leveleit egyelőre még nem is értékesítheti pénzért, a selyemtenyésztést fejleszteni igyekezzék: ide mellékelem az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek Tolna vármegye selyemtenyésztéséről szóló 1894. évi jelentését, melyből meggyőződni méltóztatnak, hogy Tolna vármegyében összesen 48 pusztán a cselédség a selyemtenyésztés útján 1894-ben 11.025 frt, 1880-tól bezárólag 1894-ig pedig 86.178 frt melletk jövedelemhez jutott anélkül, hogy ezáltal a birtokost a legesekélyebben is megterhelte volna. Ez csak úgy történhetett, mert nem volt egyetlen egy gazdaság sem, mely a selyemtenyésztést a cselédségnek megtöltötte volna; sőt még a legintenzívebben kezelt gazdaságokban is megengedték azt; mert belátták, hogy a tenyésztés első két hetében a hernyók etetését elvégezhetik a család azon tagjai is, kik egyéb munkára különben sem alkalmasak. Utóbb pedig, mikor a hernyók már fejlődöttek és azok telveveléséhez a család munkaképesebb tagjának is közreműködése esetleg szükséges, az illető család, béres vagy más munkás, ha munkára indul, magával visz egy üres zsákot és azt a reggeli, delelési, vagy oszsonai idő alatt szederfalevéllel megszedi, este pedig haza viszi anélkül, hogy rendes munkájában legesekélyebbet mulasztott volna, mit különben bármely gazdaságban, de különösen az intenzívebben kezeltekben bizonyára el sem tűrnének.

Végül kétséget nem szenved, hogy minél intenzívebben lesznek gazdaságaink kezelve; minél jobban fog a takarmány értéke emelkedni: annál bizonyosabban vehetjük, hogy majd nálunk is, mint ezt Olaszországban teszik, a szederfalevelet őszszel bevermelik, hogy azt télen át, különösen a fejős marha etetésére, a legkitűnőbb eredménnyel felhasználják.

Kérdem, hol van az a fa, mely — eltekintve attól, hogy a világ egyik leghatalmasabb iparágának alapja — annyi előnyt nyújtana, mint a szederfa az által, hogy rendszeresen ad tüzelőt, jól használható szerszám-fára, bármely más fánál csekélyebb árnyékot vet és levelének értékesítésével habár nem is ad annyi évi jövedelimit, mint a gyümölcsfa, de jövedelmezősége határozottan biztosabb; végül a legkönnyebben tenyészthető és a talajban legkevésbé válogató fák közé tartozik.

Az országos magyar gazdasági egyesület, melynek szíves érdeklődéséért alig fejezhettem ki eléggé hálámát, a selyemtenyésztés ügyének nem tehet saját hatáskörében realisabb és nagyobb szolgálatot, mint ha az itt előadottakat figyelmére méltatva, azokat az ország vidéki gazdasági egyesületeinek is a legbehatóbb figyelmükbe ajánlani és hathatós befolyásával az ország nagybirtokosait, valamint a közép- és kisbirtokosait is, a szederfa tenyésztésére buzdítani és felhívni kegyeskednék, hogy a továbbiak iránt hozzám fordulni sziveskednének.

Hivatalos rovat.

Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa által felhívattak a városi birtokosok, hogy az 1894. évi XII. t. c. 50. 51. és 52 §-ai rendelkezéseikhez képest a belsőségekben, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fákat és bokraikat a kártékony hernyóktól, illetőleg hernyófészkekétől és lepke tojásoktól az 1896. évi március 31-ig okvetlen megisztittassák annyival inkább; mert a mulasztók az idézett törvény 95 ik §-a értelmében 100 koronáig terhelhető pénzbüntetéssel fog sújtatni és az irtás költségükre fog teljesített.

Ugyanazon büntetés éri azokat is, kik a később mutatkozó kártékony hernyók és netán tömegesen jelentkező cserebogarak, nem különben a szerbtövis és aranka irtását elmulasztják.

Zala Egerszegen, 1896. március hó 16 án.

Botly Lajos
polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Hazafias ünnepély. A zala-egerszegi felsőkereskedelmi iskola „Kisfaludy“ önképző köre március 15 ikét, nemzeti újraébredésünk dicső napjának emlékeztetéül, f. hó 15-én d. u. 3 órakor ülte meg az intézet rajztermében. A nagy rajzterem zsúfolva volt közönséggel; a vendégek és tanulók jó része a folyosóra szorult, míg sokan kénytelenek voltak visszafordulni; mert még a folyosón sem fértek el. Az ünnepély műsora volt: „Hymnus“ Éneklő az ifjúság ének-kara. Vezeti n. t. Skultéty Lajos ur. Elnöki megnyitó. Kiss Lajos-tanár az önképzőkör elnöke. „Március 15-én.“ Ábrányi Emiltől. Szavalja Handlery Kálmán felső oszt. tanuló. Égyveleg. Előadja az ifjúság zenekara. „Nemzeti dal.“ Petőfi Sándortól. Szavalja Sipos József közép oszt. tan. Kurucz dalok. Éneklő az ifjúság ének-kara. „Méltatás.“ Veszprémi Győzöttől felső oszt. tanuló. Hegedű és fuvola kettős. Előadják Koch Henrik és Tóth István. „Élőszobor.“ Vörösmarthy Mihálytól. Szavalja Weisz Viktor

felső oszt. tanuló. „Népdal.“ Előadja az ifjúság zenekara. Vezeti n. t. Skultéty Lajos ur. „Március 15-én.“ Gárdonyi Gézáltól. Szavalja Erdős Irnák alsó oszt. tanuló. „Rákóczi induló.“ Éneklő az ifjúság ének-kara. Vezeti n. t. Skultéty Lajos ur. — A műsor minden egyes pontja a jelen voltak köztetszésével találkozott s az ifjúsági ünnepély ez évben jóval túlszárnyalta az eddig tartott ily ünnepségeket, a mi a szellemi eredmény mellett a külsőben is nyilvánult; mert a város számos házában, fő kép a főutcákon nemzeti zászlók lengtek.

Március 15 ike Alsó Lendván. Tudva levő dolog, hogy városunknak exponált helyzeténél fogva jelentékeny szerep jutott itt az ország délnyugati szögletében; őre kell hogy legyen a magyarságnak s ezt a nemes feladatot teljesíti is minden tekintetben. Polgársága és lelkes intelligenciája arra törekednek, hogy a hazafias szellem ápoltságát és folyton ébrentartassák. Most is a szabadság napját a szokottnál is lelkesebben ünnepelte meg. — A banketten — mely a kaszinó nagytermében rendeztetett — az intelligencia legnagyobb része jelen volt, melyen először is K. Hajós Mihály lelkesítő é hazafias beszédel méltatta a nap jelentőségét s a haza felvirágzására írtette poharát, ezután dr. Király Mór hazafias beszédjében kiemelte, hogy korunknak leghatalmasabb kultur-nepei bámulatos szívóssággal ragaszkodnak e századunkban annyira fölhangzó jelszóhoz „nyelvében él a nemzet“; a magyar nemzet azonban nemcsak nyelvben él és ahhoz ragaszkodik, hanem ragaszkodik a dicső történetéhez is, mert az adta meg neki az életképeséget és az tette lehetővé, hogy az évszázadok nehéz küzdelmei dacára, ma, midőn a honalapításnak ezredik évét ünnepli, a világnak az ő kulturális törekvéseinek szép eredményét is bemutathatja. — A nemzet történeti ünnepének, az 1848. szabadságharc ugyan a 48. év fordultával való egybeeséséből indult ki, azt fejtette, hogy a magyarok Istene áldásával és szellemével kísérni fogja ezt a nagy nemzeti ünnepet és hogy Árpádnak honfoglalása Magyar ország szabadságával oly szoros kapcsolatban van, hogy a nemzetet szabadság nélkül még képzélni sem lehet. Továbbá Hajós Izidor arra buzdította a fiatalságot, hogy a 48-ban kimondott „szabadság, testvériség és egyenlőség“ elvét valósítsa meg a szónak valódi értelmében. Ráth János, 48-as kapitány, érdekes felolvasást tartott szabadságharc élményeiről s végül Murkovich János a jelenlevő 48-as honvédeket, Bezerédy Eleket és Ráth Jánost köszöntötte fel, közben hazafias dalok éneklése fűszerezte a lelkes hangulatot.

A szabadság ünnepén, március 15-én, a keszthelyi hazafias ifjúság és közönség a rendesen nagyobb méretben ünnepelt. A főgymnasiumi ifjúság d. e. 10 órakor a tornateremben ünnepelte meg március 15 ikét. A hosszú zöld asztalnál ült a tanári kar. Az ünnepélyt dr. Burányi igazgató nyitotta meg. Ezután a zenekar játszott, Sipos Géza 7. osztályú tanuló Tóth K. „Előre“ című költeményt szavalta el. Fűzik István S. o. t. mondata el aztán ünnepi beszédjét. Az énekkar „Hymnus“ a után Czuczor „Riadó“ ját Sipos G. szavalta el lelkes taps és éljenzés mellett. Végül a zenekar játszott. — A gazdasági intézeti ifjúság délután a tanintézet egyik termében emlékezett meg március 15 ikének jelentőségéről. — Este 7 órakor pedig az iparos ifjúság a Kossuth téren, a hová az ifjúság egyleti helyiségéből fáklyás zenével vonult. Elsőnek a dalkör elénekelt a Hymnust, ezután Treffler Ferenc elszavalta a „Talpra magyart“, Ullman J. tartott ünnepi beszédet, Halász F. pedig Tóth K. nak Előre című költeményét szavalta el. Végül a dalkör elénekelt a Kossuth nótát. Az ünnepély társas vacsora követte.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesülete f. hó 14 én saját helyiségében táncal egybekötött estélylyel ünnepelte meg március 15 ikét. A est programjának első számát képezte az ifjúság kebelében alakított dalárda éneke: a Hymnus, utána Fodor Gusztáv méltatta a nap emléket lendületes szavakban. Majd Pollák Ede, Grünvald Vilmos és Kónya Károly köri tagok szavaltak hazafias, alkalomszerű költeményeket; Szilbermann Jenő pedig Petőfinek egy költeményét adta elő: Álmodtam szépet, gyönyörűt. Végül a műsort befejezte a Szózat éneklése az ifjúsági dalárda részéről. A műsort tánc követte, mely a késő éjjeli órákig tartott. Nagy kár, hogy az estély kellő látogatottság híján volt, már csak azért is, mert a részvétlenség a jelen esetben nem csak a táncmulatságot, hanem az estélynek kegyeletes jellegét is érintette.

Városi tisztújítás Nagy Kanizsan. A tisztújító közgyűlés Csertán Károly alispán elnöke alatt a városi képviselők szokatlan nagy érdeklődése mellett folyó hó 17 én volt. Polgármesterré Vécsey Zsigmond főkapitányt választották meg 113 szavazattal Babóchay György eddigi polgármesternek 72 szavazata ellenében. A megválasztott polgármester nagyszabású beszédben mondott köszönetet a belé helyezett bizalomért. — Babóchay György volt polgármesternek 18 évi működéséért jegyzőkönyvileg fejezték ki köszönetüket. A folytatódólag választás eredménye: Halis István tanácsos, árvaszéki előadó, Weisz Henrik pénztárnok, Juhász György számvevő, Neu Albert adó-ellenőr, Lillik Gusztáv könyvvívő, Csányi János adótszít, Plosser Ignác mérnök, Wágner Károly közgyám, Varga István segédgyám, Sterbetzky Ferenc szállásmester, dr. Bentzik Ferenc ügyész, ifj. Ács József jegyző, Halvax Gyula levéltárnok, Farkas Ferenc és Bay György alkapitányok, Juk István és Horváth István irnokok, Ungár Gáspár kézbesítő — egyhangulag, ellenjelölt nélkül; közigazgatási előadó tanácsosnak Nagy Dezső 102 szavazattal választott meg Matkovich Sándor eddigi tanácsosnak 55 szavazata ellenében; gyámi ellenőrré Hardy Gyula lett nagy többséggel megválasztva Thomka Endre ellenében. Kültanácsosok lettek: Csóka Nándor, Thomka Endre, Varga Ferenc, öreg Faics József, Szedlmayer Ferenc, ifj. Hegedűs György. A választás befejeztével a megválasztott tisztviselői kar letette a hivatalos esküt. Végül Pihál Ferenc városi képviselő az egybegyűlték zajos helyeslése kíséretében köszönetet mondott Csertán Károly elnök alispánnak a

közgyűlés vezetéseért, mire az alispán örömeinek adott kifejezést, hogy a tisztújításnál közreműködhetett. A közgyűlést bankett követte az „Arany Szarvas“ szálló-dában. Este fáklyás zenével tisztelték meg az új polgármestert, Varga Lajos ügyvéd tolmácsolván a megjelentek érzelmeit, mire az új polgármester meghatva mondott köszönetet. Onnan a menet Hertelendy Béla ügyvédet, a reform-párt lelkes elnökét, tisztelte meg fáklyás zenével, hol Sümegi Kálmán üdvözölte őt; ezután gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos lakására mentek, aki azonban honn nem levén, a menet visszatért a „Szarvas“ szálló elé, hol a fáklyákat kioltották és a tüntetők a legnagyobb rendben szétszörltek.

Allandó gazdasági tudósító. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Szabó Károly türjei lakóst Zalavármegye zala-szent-gróthi járására nézve az allandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Új iskola Póla községben. Az eddig Becsehelyhez iskolázó Póla község nagy áldozatkészséggel külön iskolát emelt tanköteles gyermekeknek. Az új iskola március hó 18 án adatott át szép ünnepélylyel rendeltetésének. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő megható beszédben méltatta a község dicséretes elhatározását, mely egybeesvén a magyar honfoglalás ezredik évfordulójával, mindenkor magasatos emléket fogja képezni az iskolát látogató növendékek jövő nemzedékeinek. Megköszönte Schmidt Emil földbirtokosnak s az előjáróság-nak buzgó áldozatkészségét s az iskola felállítására irányult kitartó törekvésüket. Végül pedig szívére kötven az új tanítónak nemes kötelemét, az iskolát a községi iskolaszék, az előjáróság és nagyszámu érdeklődők s az iskolában először megjelent számos tanköteles jelenlétében megnyitotta. Végül az iskolaszék elnöke fejezte ki az egész község forró köszönetét kir. tanfelügyelőnek, hogy az iskolatartó község igyekezetét szóval s tettel egyaránt támogatta s a község régi óhaját valósaláshoz juttatta.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter vármegyénkben a zala-lővői anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Bárány Jenőt, továbbá helyettesekké a nagy-kanizsai kerületbe Thomka Endrét, a cesztrégibe Stanovszky Nándort, a baksa- és győrfaiba Saly Sándort, a bellatincziba Szollár Eleket, a cserencsöziba Vaszary Bélát nevezte ki. Ezek közül Bárány Jenő anyakönyvvezetőt és Thomka Endre anyakönyvvezetőt helyettesít a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

Keszthely város képviselőtestülete március 14-én tartott ülésében az előjáróság indítványára Nagy István vbrói elnöke alatt rendező bizottságot választott az ezredévesünnepély programjának megállapítása és végre hajtására. Bonc Józsefnek „Keszthely monografiája“ kiadására 200 frt segélyt szavazott meg. Lénárd Ernő képviselő indítványára az előjáróságnak eddigi lelkiismeretes, buzgó működéséért — szemben a helyi sajtó támadásaival — elismerést és bizalmat szavazott.

A zalaegerszegi kereskedelmi kör folyó hó 15 én dr. Gráner Adolf elnök elnöke alatt tartott rendkívüli közgyűlésén a választmány javaslatára elhatározta, hogy 1000 koronás millénári alapítványt tesz, melynek kamatait a zalaegerszegi kereskedő tanonc iskola jeles tanulóinak jutalmul adják. Az alapítvány létesítése végett a költségvetésben legkevesebb évi 100 koronát vesznek fel; az alapítvány kamatait azonban a kintűzött célra már az 1896 dik évtől fogva folyóvá teszik. — Ugyancsak a választmány javaslatára a lakkért a folyó 1896-dik évre 360 forintra emeli fel a közgyűlés.

Meghívás. A zalaegerszegi iparos ifjúság önképző egylete folyó hó 22 én vasárnap délután 4 órakor az elemi iskola helyiségében önképzőköri gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. „Hymnus“ Skultéty Lajos s. lelkész ur vezetése mellett éneklő az egyesület dalköre. 2. „A socializmusról“, írta és felolvassa: Gay Károly felső kereskedelmi iskolai tanár ur. 3. Magyar népdalok, fuvolán előadja Lelkes Antal egyesületi tag. 4. Szavallások az egyesület tagjai által. 5. Magyar népdalok, Skultéty Lajos s. lelkész ur vezetése mellett éneklő az egyesület dalköre. — Ezen önképzőköri gyűlésre az egyesület pártoló tagjait és az ügy iránt érdeklődő közönséget meghívja az elnökség.

Evangelikus isteni tisztelet tartatik f. hó 25 én a polgári iskola rajztermében. Kezdeté d. e. fél 11 órakor.

A keszthelyi önk. tüzoito egylet évi közgyűlését március 15-én tartotta meg. Lendvay József egyleti elnök rövid megnyitó beszédje után az elnökség évi jelentése olvastatott fel és tudomásul vétetett. A választmány előterjesztésének elfogadása után a tisztújítás esz közöltetett. Elnökké Lendvay József, alelnökké Nagy István, pénztárnokká Hoffman Arnold, titkárrá Stefanics Jenő, h. főparancsnokká pedig Schersing József választották. A főparancsnoki állás egyelőre betöltetlen maradt. Elhatározatott, hogy egy mászó házát fognak építeni közadakozásból, erre a célra Vaszary Kolos hercegprímás már 50 frtot ajándékozott is.

Új orvos városunkban. Dr. Fürst Béla, az összes gyógytudományok tudora, gyakorló orvos, városunkban orvosi működését megkezdette. Lakása Zöld utcában I. szám alatt, a Juhász István géplakatos-féle házban.

Meghívó! Ungvári László faiskola tulajdonos Czeglédre, e helyen is felhívja a gyümölcsészet barátait, hogy telepét a nyár folyamán felkeresni, illetve becses látogatásukkal kiténtetni sziveskedjenek. Jó alkalmat nyújt erre az ezredéves kiállítás és azon körülmény, hogy Czeglédre — a nyugati, vagyis volt osztrák állam vasuton — 1 1/2 óra alatt el lehet jutni. Fent említett cég a kiállításon részt nem vesz, mert a vállalat természete illetve a kiállítást érdemlő növények és tárgyak legnagyobb részt fel nem vihetőek és hogy a tulajdonost sem rajz, sem mintázat, sem adat közlés nem képesíthetik arra, hogy a nagyszabású dolgoknak csak 100-ad részét is feltüntetni bírja, mit különben a helyszínen 1—2 óra alatt teljes nagyságában lesz szerencséje bemutatni.

Magánvizsgálat. A zalaegerszegi polgári fiu- és leányiskolánál 1896. évi március hó 28-án lesz a husvétünnepet megelőző időszakban tartandó magánvizsgálat.

A községi faiskolák kezelése. A néptanítóknak a gyümölcsfatermesztésben, különösen pedig a községi faiskolák kezelésében való kiképzését céljából a földmívelésügyi miniszter f. hó 23-tól április hó 1-ig a keszthelyi gazdasági tanintézetben tanfolyam megtartását rendelte el. A felvételért nagy számban folyamodott néptanítók közül a miniszter által állami költségen Bucsy József, Czineczik György, Fridrich Géza, Farkas Mihály, Gyüre Péter, Hajós Lajos, Hauptmann Mihály, Horák Béla, Hönig László, Németh Jenő, Pathó Flóris, Sáringer Károly Szabó Elemér, Szerbul Szofroin, Tocsék Miklós, Vicsos Endre, Voltay Elemér és Zsinka János néptanítók vétettek fel.

Szerencsétlenség a légrádi alsó révnél. F. hó 13-án d. e. 9^{1/2} órakor Légrád község határában a drávi alsó révnél, mert a víz sekélysege miatt nagyobb erő kifejtése mellett közlekedhetik, Török Ferenc és Feletár Márton révészek 16 légrádi lakost és egy zákányi földmívelő csónakon szándékoztak a Dráva jobb partjától átszállítani. Már-már elérték a folyó balpartját, amikor Török részhez ahelyett, hogy a csónakot a rév elő- vagy hátsó részéhez kormányozta volna, egyenesen a rév dereka felé irányította a csónakot, a rév derekába ütődve, felre billent és vízzel telni kezdett, minek folytán a rajta levők mindegyike elsőnek igyekezett a révre felkapaszkodni; erre a csónak még jobban himbálózott és egészen megtelt vízzel. Feletár révész szintén a révbe kapaszkodott és lábával tartotta a csónakot, hogy az ár el ne sodorja. Sikerült is a legtovább a révbe jutni, azonban Török Ferencet, a gondatlan révészt, Vidákovics János légrádi lakost és Vindicsné zákányi földmívelőnő az ár elsodorta: a két első a Drávába fulladt; a harmadikat mintegy 400 lépéssnyire magával ragadta az ár, mi közben elérte az ártól szintén elragadt csónak, melybe az asszony bele kapaszkodott és sikerült őt élve kimenteni. Felgyógyulása biztosra vehető.

Amerikai szőlővesszők eladása. Az Alsó-Lendva és vidéke phylloxera és peronospora ellen védekező egyesület által közhírré tétetik, hogy a rendelkezésére álló 69.000 drb. sima és mintegy 20.000 drb. gyökeres vessző f. év tavaszán áruba bocsátatik. Az I-ső rendű ojtásra alkalmas sima: Vitis Solonis 1000 drb. ára 28 frt. Riparia Portalis ezer drb. ára 24 frt. Riparia Selecta ezer drb. ára 16 frt. Ruprestis vegyes ezer drb. ára 20 frt. Ruprestis Monticola ezer drb. ára 32 frt. Hogy ezen vesszők feltétlenül ojtásra alkalmasak, arra nézve az egyesület teljes garantiát vállal. Az I-ső rendű kiültetésre alkalmas: Riparia Portalis ezer drb. ára 12 frt. Riparia Selecta ezer drb. ára 8 frt. Vitis Solonis ezer drb. ára 14 frt. Gyökeres Riparia Selecta ezer drb. ára 20 frt. Gyökeres Vitis Solonis ezer drb. ára 26 frt. Egyesületi tagok ezen vesszőket fél áron kapják. Felhívtnak mindazok, kik ezen vesszőkre igényt tartanak, miszerint bejelentéseiket az egyesület elnökénél Szmodics Viktor alsó-lendvai járási főszolgabírónál legkésőbb f. évi apr. hó 15-ig megtegyék, hogy a vesszők a jelentkezők közt kellő időben és helyes arányban feloszthatók legyenek. Alsó Lendva, 1896. évi március hó 16-án. Koller, e. titkár. Szmodics, e. elnök.

Szengázmergezés áldozatai. F. hó 12. és 13-ika közti éjjel Horvái községben Özv. Magyar Józsefné 77 éves, ennek unokái: Magyar Juli 5 éves, Magyar Imre 4 éves, szengáz mérgezésben meghaltak; a gyermekeknek anyja és 12 éves nővérei, akik szintén velük egy szobába voltak, életben maradtak.

Megégett. Abel József állítólag laibachi illetőségű, igazolás nélkül tanunkás, 65 éves, az irsai erdőn folyó hó 10-éről 11-ére virradóra az általa rakott tűz mellett elaludt és ruhája meggyuladt és a kapott égési sebekben elhalt.

Maqát felakasztotta. Gelencsér István 75 éves, nyugdíjazott állami utkarparó, balaton-edericsi lakos f. hó 11-én magát felakasztotta.

Majdnem hihetetlen, milyen nagy mérveket ölt néhány hét óta helybeli és környékbeli kereskedőinknél a kerti magvak forgalma. De ne is csodálkozzunk, hogy oly rendkívüli módon karolja fel a kerteszedő község a tokokba zárt magvakat, ha tekintetbe vesszük ezeknek ugyszólván meglepő eredményeit. Mert hát csakugyan kitűnőknek kell azoknak a Mauthner féle magvaknak lenniük, ha egyes melegágyi fajtáknak u. m. kalaráb, retek, ugorka stbnek kész terményeit már most ott látjuk számos asztalon. Az ilyen korai konyhakerti termények nem csak kellemes újdonságot képeznek a családban, a hova odaváraszolják a szép évszakot, hanem a hivatásos kertészeknek, kik korai termények előállításával foglalkoznak, tetemes jövedelmi forrást teremtenek és nem tagadjuk, hogy kereskedőink a tokokba zárt Mauthner féle magvak forgalmazása által az üzletnek kertészeti ágazatát a haladás medrére terelték.

Köhögés, rekedtség és elnyalkasodás ellen régen ismert háziszser a pemete fű. Ezen fűnek kivonatából **Réthy Béla** b. csabai gyógyszerész cukorkát készít, melyben a pemete fű méltán dicséret hatásossága kellemes izzal párosul. A pemete cukorka minden gyógyszerárban kapható. Egy doboz ára 30 kr.

A kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap, 6-ik száma következő tartalommal jelent meg: Konyhakertészet: Nagy Péter: Vétrágya a konyhakertben, Hreblay Emil: A virágkezelés vagy karfiol, Rakányi Anna: A turóci répa, Zschäbitz Henrik: A dinnyehajtás. Gyümölcsészet: Angyal Dezső: Császári fehér ribizke, Teleki János: Málna, Perpétuel de Billard, Nietz F. N.: A gyümölcsfák nyese fágyos időben, a fák elgombásodása és a fagyókér pusztítók. Jablanca: A gyümölcsfa a házikertben. Band Henrik: Cserepekbe ültetett gyümölcsfák nevelése és tenyésztése. Farkas József: A csontmagu gyümölcsfák tavaszi nemesítése. Ady Károly: A gyümölcsfák megválasztása (Folytatás és vége). Diszkertészet: Gillemot Vilmos: Sunset rózsá,

Csérer Lajos: Pár szó a kerti térségek befüvesítéséről, V-s: Apró magvak vetése, Gresinck Antal: Gyakorlati tudnivalók a rózsatenyésztés köréből, Kellner István: A nyári ibolya (viola) tenyésztése, Pimper József: Amorphallus Rivieri, Suskoff Henrik: A Gardenia tenyésztése. Lugas: Jókai Mór: Észrevételek a kertész gazdai följegyzéseimre. Rovartan: Dr. Kafmann Ernő: Hangya és levéltetű, Gép- és eszközelejtár: Vitályos: Házilag készített burgonya osztályozó. Tárca. Szalay Fruzina: Az ablakok. Hírek. Szerkesztői üzenetek. Színes műmelléletek. Császári teher ribizke. Sunset rózsá.

A „Pallas Nagy Lexikon” nak 142—146. füzetei a *Kermans—Kolumba* címszavak közé eső lexikális anyagot magyarázzák. A 143. füzet elején a Kigyók II., Kolozsvármegye térképe és Kolozsvár tervrajza melléleteket kapjuk, tiszta és szép nyomásban. E füzet legfontosabb cikke minden esetre Khina, melynek alapos tudással megírt viszonyai már azért is érdekesek, mert kiterjednek a legutóbb lefolyt kínai-japán háború eredményeire is. A 144. füzet szintén három mellékletet hoz, a szövegbe nyomott számos ábrán kívül; az első a Kigyók III. táblája, a harmadik Komárom vármegye térképe, a második (színes melléklet) pedig a Kolumbási legyet és fejlődését mutatja be. Ebben a füzetben kiváló hely jut a Király címszónak és összetételeinek; itt végződik be továbbá Khina, melynek nyelvét és irodalmát Kégl ismerteti. A 145. füzet Kongo állam legújabb térképét, Konstantinápoly tervrajzát és igen szép fekete nyomásban a Korállok különféle változásait adja mellékletül. Ez a füzet hozza a két Kisfaludy élet-ját, meg a sok magyar Kis életét és működését; kiválóan becses cikkek ezek, mert teljes és sok tekintetben új képet adnak arról a mozgalomról, melyet irodalmunk a két zászoló vívője, s a szellemükben haladó Kisfaludy társaság indított meg. A 146. füzet mellékletei közt legfontosabb és legszebb a Magyar korona és koronázási jelvények, mely díszes nyomásban s az eredeti színeket híven utánozva adja vissza a koronát, az arany almát és a jogart; ezen kívül még két melléklet gazdagítja a füzetet: Koppenhága tervrajza és a koronák. Cikkek közül kiemeljük Kolozsvárt, mely tartalmas rövidségében is teljes és felelő képét nyújt arról a fontos kulturális miszióról, melyeket a Királyhágón túli magyarság a végére teljesít.

Háziasszony. Ilyen cím alatt indul meg pár hét múlva a székes- és fővárosban *Zilahy Ágnes* szerkesztésében egy minden ízében magyar háziasszonyoknak való újság. *Zilahy Ágnes* neve nemcsak valódi magyar szakácskönyve révén ismert hölgyközönségünk előtt, de mint szellemes író is, jó hírnévnek örvend. Ezt mutatja különben az a páratlan siker, a mely ez évben megjelent „Gazdaasszonyok naptárát” is érte, mely három hét alatt két kiadást ért. — Lapjának megindításával a magyar hölgyközönségnek egy régi óhaját kívánja teljesíteni s hisszük is, hogy nagy lesz annak a közönségnek száma, a mely lapja köré fog csoportosulni. A *Zilahy Ágnes* lapja kéthetente fog megjelenni bő tartalommal, izléses kiállításban. Foglalkozni fog e lap a főzésen kívül mindentelje háziasszonyi teendőikkel, u. m.: varrás, feldolgozás, kézimunka, ruhaszabás, stb. stb., úgy, hogy ez valódi tanácsadója lesz minden háziasszonynak; e mellett szórakoztató szépirodalmi részzel is fog bírni. Ha meggondoljuk, hogy ez az irány a hírlapirodalomnak nálunk alig van képviselve, úgy örömmel örvözlhetjük *Zilahy Ágnes* lapját, a mely ily gazdag tartalom mellett mindenki által hozzáférhető lesz csekély előfizetési árá révén, mert az egész évi előfizetési díja e lapnak csupán 6 frt lesz. A ki a pár hét múlva megjelenő mutatóvány számot bírná óhajta, hogy levelezőlapon megrendelheti a „Háziasszony” kiadóhivatalánál Budapest, Kerepesy ut 64. sz. III. emelet 39. ajtó. Mutatóványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Marcius 15. Erről a nagyjelentőségű napról hírlapjaink közül évről-évre legszebben emlékezik meg az Ország Világ. Most megjelent (11-ik) számában tizenkét eredeti, érdekes képet közöl a márciusi napok idejéből s azon kívül egy cikket a pesti nemzetőrségről Gracza György avatott tollából. Az Ország Világ e heti száma nap képei közül kiemelendők még az olaszok vereségéről hozott pompás rajzok, több szép kép a készülő kiállításról, dr. Müller Kálmán arcképe stb. Szövegét írta Feleki Sándor, Beöthy Zsigmond, Adorján Sándor, Szigeti József, dr. Ábrányi Kornél, Krudy Gyula, Téglás Gábor stb. mind kitűnő hangzású, irodalmi nevek. Az Ország Világ előfizetése negyedévre 2 frt; mutatóványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. ker. Hold u. 7. sz.)

Tavaszi divat. Csepregy Ferencné divatlapjának a „*Divat Újság*”-nak 6-ik (március 15-iki) száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A fölapon 60 rajz mutatja be a legújabb divatot részleteiben. Kalap, blúz, gallér, serdülő leányoknak való ruha, ruhadísz nagy változatosságban követi egymást a legfényesebb kiállítás a legszerényebb, de különben elegáns darabig. Van mellette szórakoztató melléklet is, valamint szabás minta iv. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 10 kr. Előfizetheti a kiadóhivatalban (Budapest, Rökk-Szilárd u. 4. sz.)

Gracza György nagyszabású illusztrált új című művéből: „*Az 1848/49-iki Magyar Szabadságharc története*” az 54-ik füzet jelent meg szokott díszes kiállításban. E három ívből álló füzetben, mely az egész mű III-ik kötetének 50—52-ik ívét képezi, az 1848/49. évi téli hadjárat iratik le folytatólag, rendkívül érdekesen s egészen új adatok felhasználásával, élénk színekben esetelven Damjanichnak, „a rácos rém”-nek, bánsági hadjáratát egészen Zenta városának, Tritikovics Mihály szeb vezér alatt fülkelt rácaitól szenvedett iszonyu vérengzéséig és pusztulásáig. — Illusztrációk dolgában jelen füzet is vetélkedik a többiek képgazdagságával. Öt kisebb rajzon kívül három nagy s a 4-rétű egész oldalt elfoglaló kép díszíti e füzetet. Egyike: „Menekülés török földre Orsovánál 1849. őszén.” Másika: „A hős szerzetes” s a harmadiknak: „Endreffy, aradi honvédfogoly rabruhában.” Mind a három kép egykoru festmé-

nyek reprodukciója. Azonfelül van a füzetben az 1848/49. 6-ik szabadságharc haditérképéből egy terjedelmes rész — E monumentális műre, mely a *Lampel Róbert* (Wodianer F. és Fiai) budapesti cég kiadásában jelenik meg, előfizetheti: egy évnegyedre (6 füzetre) 1 frt 80 krral, Egy-egy füzet ára díszes borítékban 30 kr.

„**Féltre gond és bubánat!**” a címe azon talp alá való szép ropogós csárdának, mely lépten nyomon zsong fülünkbe, mert minden zenekartól csak ezt halljuk, melylyel a „Zenélő Magyarország” zenemű folyóirat 6-ik száma sok szép közleményeinek sorát megnyitja. Tartalmaz még e szám Gaál Ferenc jeles zeneszerzőnkől „Consolation” (merengés.) salondarabot, Henríguez J. „Edes titok” című bájos keringőt — s végül a híres norvég zeneköltő Grieg Ede klasszikus szép „Költői hangulatképét.” Negyedévenként hat, hasonló gazdag tartalmu, mindenkor 10 oldal zongora zenét közlő füzetnek előfizetési ára 1 frt. A most áprillissal kezdődő II. évnegyedre előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Bpest VI. Csengery utca 62. a.

Budapesti levél.

Tavasz van újra. Új élet, tevékenység indul meg. Az élet és tevékenység azonban számtani követelménynek, sok mindenek tudásával van összekötve; ennek némi részben való elérését óhajtjuk előmozdítani, midőn t. olvasóink figyelmét a főváros egyes intézményeire irányítjuk.

Azon iparvállalatok száma, melyek terményeiknek nem csak itthon, hanem a külföldön is elismerést és elterjedést szereztek, hazánkban, sajnos, igen kevés, s így bizonyára érdekelni fogja t. olvasóinkat, ha egy hazai vállalatunkat, melynek vegyi és terapeutikus tulajdonságai még rövid idő előtt nálunk itthon is rejtett kincsnek képeztek, most már a világpiacot meghódították — itt röviden ismertetjük. A vállalkozó kiváló kereskedelmi ismeretű és fáradhatlan tevékenysége, valamint példászerű kezelése által sikerült a bel- és külföldi legelőkelőbb orvosi tekintélyeknek figyelmét ezen termény iránt felkelteni. A rendelkezésünkre álló füzetben több mint 100 elismerő nyilatkozat között a bel- és külföldi legtekintélyesebb orvosi és tanárainak neveit találjuk; ezek: Magyarországból dr. Korányi Frigyes tanár, főrendiházi tag; dr. Schimmer Ernő tanár, kir. tanácsos stb. stb.; Ausztriából dr. Dittel egyet. tanár, udv. tanácsos; báró dr. Rokitsky egyet. tanár; dr. Bamberger udv. tanácsos; dr. Benedikt, dr. Spoth, dr. Schmilzer, dr. Hebra stb. stb. Németországból dr. Nussbaum, dr. Bardeleben, dr. Zuelzer, Landenberger és Winkel egyetemi tanárok. Olaszországból a világhírű dr. Moleschott, dr. Cantani, Maragliano és Minich egyet. tanárok. Oroszországból dr. Zdzkaner udv. tanácsos, dr. Rheyner, dr. Kosinsky, dr. Hugenberger és Lamb egyet. tanárok. Valóban legkiválóbb társasága az orvosi szaktekintélyeknek, kiknek beható kísérletei a lithion- és bor-gazdag Salvoforrás vizet gyógyerejű és igen hatásos ásványviznek bizonyították és mint kiválóan eredményeset használják és rendelik vese- és hólyagbajok, kösvény és rheuma, aranyeres-bántalmaknál, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutainál. Ezen szaktekintélyek által felsorolt eredmények azt is bizonyítják, hogy a Salvoforrás ásványviz az anyagcserejét hatalmasan előmozdítja és hogy a szén-sav-tartalmánál fogva igen kellemes. A „Salvofor” ma már egy bel-mint külföldön jól ismert, világhírű ásványviz s a Salvofor-forrás vállalat Eperjes mellett a magyar ipar díszét képezi, melynek létesítése által a tulajdonos Schultes Agost Budapesten valóban nagy érdemeket szerzett s a szenvedő emberiség hálaival tartozik neki, mert az ő fáradhatlan tevékenysége nélkül ez a gyógyforrás még továbbra is ismeretlenül és használatlanul maradt volna.

Örömmel vesszük tudomást és közöljük t. olvasóinkkal, hogy Hazslinszky Károly gyógyszerész az Akademie Parisienne nagy arany éremmel tüntette ki és dolgozó társává választotta, a gyógyszerészeti tudomány terén kifejtett hasznos munkássága elismerésül és ezzel meg erősítve azon általános szakkörökben, valamint a nagy közönség körében is elő meggyőződés, miszerint Hazslinszky Károly gyógyszerész egy a tudomány, mint a közegészségügy követelményeinek teljesen megfelelnek. Ezért bátran veheti igénybe mindenki, kinek valamely oly baja van, melyet az ő — immár háziszsernek nevezhető gyógyszerével meggyógyítani vagy megszüntetni lehet. Ezek közül felmentjük a tavasszal rendszeren nagyobb mérvben nyilvánuló csúsz, rheuma és migrán ellen igen hatásosnak elismert Gaultheria olajat, mely tokba alkalmazva rossz szaga nem érezhető s így használása nem kellemetlen. Notinagel bécsi tanár által is a legelőnyösebbnek ismertettél el. Ara 1 frt. A Cocain pastillából néhány darabka megszünteti, a garat- és géghurutot, köhögést és rekedtséget. Igen hasznos szer a Carpatia vérszegénység, idegesség, angolkór, skrofila és álmatlanság ellen; jó étvágyat, jó alvást, vig kedélyt és ezzel a test gyarapodását idézi elő; a soványaságot megszünteti, különösen ajánlatos mellbetegeknek. Ara 2 frt. A „Fucus” nemcsak klinikailag, de már a nagy közönség körében is általánosan elismert gyógyszer soványításra és hízás megakadályozására, valamint a kövér egyéneknél előforduló asztma megszüntetésére. Ara 1-ső számnak 2 frt. Ennek kitűnő hatása ma már közbézd tárgya a fővárosban. Hazslinszky Károly egy éb hasznos gyógyszer kimerítő prospektusban sorolja fel, melyet kívánatra díjmentesen meg küld az ő tulajdonát képező Orsz. Közp. Hasonszenvi gyógyszerár, hol a „Homeopatia” jeles szaklap szerkesztősége és kiadóhivatala is van: Budapest, VIII. Rökk-Szilárd-utca és Sándor-tér sarkán.

Igen szép és kellemes húsvéti ajándék tárgyakul ajánlhatjuk még az illatszereket és pipere-cikkeket Vértessy Sándor m. kir. udvari illatszerez (Budapest, Kristóf-tér 8. sz.) terében a legfinomabb angol és francia illatszerek a legnagyobb választékban találhatók s vidéki megrendelések is postafordultával teljesíttetnek. E tavaszi idővel bekövetkező udazási toailette-készletek, továbbá szappanok, kenőcsök és hajolajok, pipere-cikkek, fésűk és hajkefék.

A gazdaközönség és a városi hatóságok figyelmét különösen az aszfaltburkolat célzeresítésére hívjuk fel, a tavaszi időny alkalmával sok helyütt felmerülő nedves falak, lakások — pineék, rak-tárak szárazzá tételére. Nagy tért hódított már az aszfalt hazánk számos városában az utcák és köztérkek burkolásával, s mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki az ezt létesítő Magyar Aszfalt részvénytársaság. Az aszfalt-macadam kocsi-burkolat, ezen társulat találmánya, melyre kizárólagos szabadalommal is bír, a legelőcsőbb, legjobb és legtartósabb, a legjobb kockaköb-burkolattal vetekedik s könnyen és olcsón tartható jó karban, de készíttési módjával fogva annyira érdes felületű is, hogy az állatok és járművek a legkönyebben és legbiztosabban közlekednek rajta s az ország számos városában, hol eddig alkalmazták, mindenütt a legelőcsőbbnek bizonyult. A magyar aszfalt-részvénytársaság, Budapest, Andrássy-ut 30. sz., mely az aszfaltot saját biharmegyei bányáiban termeli, kívánatra költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgál.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban) stb. A megrendelt áru postabér- és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **seyemgyára Züriehen.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

A híres
GLEICHENBERGI FORRÁSOKAT
az orvosi előkészítések ajánlják.
CONSTANTIN-QUELLE
a gőge és léző szervek betegségeinél.
EMMA-QUELLE
hasonló esetekben ajánlatos, de gyengébb testalkatúknak ki-
válóan gyermekeknek.
Gleichenbergi forrás só
a legkínzóbbak bebizonyított belélegzési szer a lézőszervek
(torok és orr) betegségeinél.
Füüdő Idény Gleichenbergben: Május 1° Szept. 30°

Feloldós szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
(Glasur)
legkínzóbb mázólo szer padló számára. 1 nagy palack ára 1.35 kr.
1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz
képekteretek stb. beanyozására. Egy
kis palack ára 20 kr.

Viasz-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-
szer kemény padló számára. 1 köcsög
ára 60 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz
Legjobb szer mosdó asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonmani befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:
Ján Ferencné, Zala-Egerszegen.

Széna eladás.
Réti széna, jó minőségű, mintegy
1000 mázsa 2 frt 80 kr-ával a zala-
szent-gróthi urodalomban, helyben át-
adva eladó.
Paál Viktor
urodalmi számtartó.

Legjobb szer poloskák, balhák, svábo-
garak, molylek és kollaucok ellen.

Zacherlin
bámulatos hatású! Biztosan öl!

Legjobb szer az ártalmas rovarok ellen.
Ép ez okból milliók magasztalják és keresik.
Ismerető jelei: 1. a bepecsételt palack, 2.
a „Zacherlin“ név.

Elárúsító helyek:
Zala-Egerszegen: Hubinszky Adolf, Unger
Domokos özvegye, Kaszter Sándor, Rosenthal
L., Gyarmati Vilmos, Weisz Jónás unoka
öcsöce, Ján Ferenc; **Bellatinconz**: Weisz Béla;
Jánosházán: Kohn Jakab, Spitzer Samu;
Pacsán: Schleiffer M. G.

Szőlővessző és bor eladás.

Alulirotnak a csácsi hegyen levő birtokán
néhány ezer drb. 2. és 3. éves opporto,
olasz rizling és izabella, gyökeres szőlő
vessző eladó és ott helyben átvehető.
A 3 éves vesszők ára 100db 2 frt 50
kr., a 2. éves vesszők ára 100 db.
2 frt.
Ugyanitt 150 hecto igen jó fehér és
siller 1895-ik termésű bor is eladó.
Bővebb értesítést ad a tulajdonos
Krosetz István
Zala-Egerszegen
Telek u 2. sz.

Bolt bérbeadás.

Szepetken, a főtéren, a nagy
koresma átellenében, a posta ut mellett,
igen közel a vasúti állomáshoz,
egy bolt,
mellette iroda szoba, az udvarban egy
fél raktár, továbbá lakvetlen a mellette
levő házban **egy lakás**, mely áll
két szobából, konyha- és éléstárral
1896. évi november hó 1-től
bérbe adandó. A helyiség már husz
év óta mindenkor s jelenleg is bolt-
helyiségül használtatik.
Bővebb felvilágosítást ad alulirott
tulajdonos.
Szepetk, 1896. március 19.
(posta- és vasut állomás.)
Császár Mihály.

Eladó:

Vető magnak 150 m.m. gyöngyárpa
6 frt 75 kr-ával, kisebb tételekben is.
Továbbá két darab réz vörös színű
fiatal berni fajta bika is eladó.
Hol? Megtudható a „Zalamegye“
kiadóhivatalában.

Meghívó.

A zala-egerszegi kerületi betegsegélyző pénztár
évi rendes közgyűlését
Zala-Egerszegen az elemi iskola termében
folyó évi március hó 29 én délután 2 órakor
tartja meg, melyre a t. kiküldött tagok tisz-
telettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A mult közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére a mun-
kaadók és a kötelezett tagok sorából 2—2
tag kiküldése.
4. A mult évi számadások és a mérleg elő-
terjesztése.
5. Az 1896. évi költségeloirányzat előterjesz-
tése.
6. A felügyelőbizottság jelentése s a felment
vény megadása.
7. Az alapszabályok módosítása.
8. A közgyűlés megtartása előtt írásban sza-
bályszerűen beadott esetleges indítványok
tárgyalása.
9. Az igazgatóság megválasztása (6 rendes, 3
póttag a munkaadók, s 12 rendes, 6 póttag
a biztosításra kötelezettek sorából).
10. A felügyelőbizottság megválasztása (2 a
munkaadók, s 4 a biztosításra kötelezettek
sorából).
11. A választott bíróság megválasztása (2 ren-
des, 1 póttag a munkaadók, 4 rendes, 2
póttag a biztosításra kötelezettek sorából).

Zala-Egerszeg, a ker. betegsegélyző pénztár
igazgatóságának 1896. évi március hó 5-ikén
tartott üléséből.

Gombás István titkár. Kováts László elnök.

Ha a közgyűlésen a tagok határozatképes számban
meg nem jelenének, — úgy az alapszabályok 27. §-a
értelmében 1896. évi április hó 12-én fog megtartatni.

**Mell-, gyomor- és vesebajokban, vér-
hányás, álmatlanság, étvágyhiány, el-
nyálkásodás, köhögés ellen, emésztési
zavarokban, idegesség ellen és női
betegségeken negyvennyolc éve száz-
ezeren használják az első, egyedül
valódi**

Hoff János-féle
maláta készítményeket.
Már 48 éve ugyanezeket császárok,
királyok, fejedelmek, valamint orvosi
tekintélyek 76-szor tüntették ki.

HOFF JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító, a bajor király,
görög és rumenai udv. szállító.

BÉCS, I. BRÄUNERSTRASSE 8. SZÁM.
Kapható: *Derencsény Pál* és *Weisz Jónás*
unokaöcsöce fűszerkereskedéseiben, továbbá a
gyógyszertárakban és nagyobb fűszer- és
csemege üzletekben.

7005/tk. 95.

Arverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. jbiróság, mint telekkönyvi ható-
ság, közhírré teszi, hogy **Boacz József** belső-sárdi lakos
végrehajthatónak **Gasparics Eleonora** külső-sárdi lakos
végrehajthatást szenvedő elleni 420 forint tőkekövetelés és
járuléki iránti végrehajthatási ügyében az alsó-lendvai kir.
járásbíróság területén lévő, a dedesi 42. sz. tjkvben 1/2
részben Gasparics Eleonora férj. Gasparics Vendelné
végrehajthatást szenvedő tulajdonául bekebelezett, másik 1/2
részben pedig Boacz József és neje Balia Erzsébet belső-
sárdi lakosok tulajdonául előjegyzet A 1. sor 179.
hrsz. a foglalt, az adó alapján 10 frtra becsült, az A
2. sor 225. hrsz. alatt foglalt, az adó alapján 4 frtra
becsült, az A 3. sor 226. hrsz. a foglalt, az adó alap-
ján 414 frtra becsült, az A 4. sor 274. hrsz. a fog-
lalt, az adó alapján 22 frtra becsült, az A 5. sor 433.
hrsz. a foglalt, az adó alapján 16 frtra becsült egész
ingatlanokra; továbbá ugyanazoknak a gosztolai 357.
sz. tjkvben A 1. sor 44/33. hrsz. a foglalt, az adó
alján 20 frtra becsült, az A 2. sor 44/35. hrsz. a
foglalt, az adó alapján 8 frtra becsült, az A 3. sor
44/38. hrsz. a foglalt, az adó alapján 14 frtra becsült
egész ingatlanokra a végrehajthatási törv. 156. § a alapján,
végre a külső-sárdi 71. sz. tjkvben A 1. sor 161.
hrsz. a foglalt ingatlanok Gasparics Eleonora végre-
hajthatást szenvedő nevében álló, az adó alapján 484 frtra
becsült 1/2 részére: 10 frt, 4 frt, 414 frt, 22 frt, 16 frt,
20 frt, 8 frt, 14 frt és 484 frtban ezennel megállapított
kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 1 ső nap-
ján d. e. 10 órakor Dedes községben, ugyanaznap
d. u. 2 órakor Gosztola községében és 1896. április
hó 2 an d. e. 10 órakor Külső Sárd községben a köz-
ségházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállá-
pított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX.
t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-
ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Kelt A-Lendva, 1895. évi december hó 31 én.
Horváth, kir. albiró.

5376/p. 1895.

Hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék közhírré
teszi, hogy a Hernyék község volt urbereisi
tulajdonát képező, a hernyéki 33. sz. tjkvben
1. 2. sor 188—189, 219—220. hrszám alatt
felvett 116 hold 733 □ öl (catastralis) kiter-
jedésű közös legelő egyénienkinti felosztása
ügyében a felosztás megengedhetőségének ki-
nyomozására, az ezzel kapcsolatos teendőket
megtételére és esetleg a mérnöki munkálatok
hitelesítésére határnapul 1896. évi április hó
20 ik napjának d. e. 9 óráját Hernyék
községbe a községbíró házához kitűzte, az
eljárás foganatosításával dr. Fritz József kir.
törvényszéki bíró megbizta, mikorra a kir.
törvényszék az érdekelteket azzal idézi meg,
hogy az eljárás további folyamán személyen-
kinti idézés, vagy értesítés elvárása nélkül
érdekeltek képviselőteről gondoskodjanak.

Az ismeretlen és távollevő érdekeltek
képviselőterére ügygondnokul a kir. törvényszék
Boschán Gyula zala-egerszegi ügyvédet
nevezte ki.

A kir. törvényszék.
Zala-Egerszegen, 1895. december hó 28-án.
Sztaniszlóvszky elnök. **Csendes** törvényszéki jegyző.

Birtok eladás.

A pápai takarékpénztár zárt ajánlat útján eladja zalalövői és zalapataki határban levő, 795 katasztrális holdnyi ugynevezett „nagyhegyi“ földbirtokát.

A venni szándékozók felhívtnak, hogy zárt ajánlataikat, az ajánlott vételár 10%-kával, mint bánatpénzzel, felszerelve, a tulajdonos pápai takarékpénztárhoz f. 1895. évi március 30-ik napjának déli 12 órájáig adják le.

A vételár fele része a birtokon teherkép fenmaradhat.

A pápai takarékpénztár fentartja a jogot, hogy az ajánlatok közül tetszése szerint választhasson, vagy hogy egyiket se fogadja el.

Pápai takarékpénztár,
Hanauer Béla elnök.

Jároschauri (Morvaország)

sör főzdetől a főraktárt Z.-Egerszeg és vidéke részére, a kizárólagos elárú-síthatási jogosultsággal együtt, átvettük.

Törekvésünk oda irányul, hogy a n. é. közönségnek már rég óhajtott igényét jó sör forgalomba hozatalával kielégítsük; egyuttal biztosítjuk, hogy ehhez hasonló ez ideig nálunk drága pénzért sem volt kapható!

Magunkat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

Z.-Egerszeg, 1896. március hóban.

Kosztelitz és társai

Az árak a legelőnyösebbek. Ajánlatokkal kívánatra szívesen szolgálunk.

BERTHOLD KRAUZ

gépgyára, vas- és fémöntődéje

BÉCS III. 2. LÖWENGASSE 3. sz.

ajánl megvételre minden nemű gazdasági-gépeket és eszközöket kintinó kivitelenben.

Pontos, megbízható ügynökök felvételnek.

Fontos a gazda közönségnek!

Aranka mentes lóher és lucerna mag kapható alulírott nál, ki egy e célra a legkitünőbb Róbert-féle gépet szereztem be; minden eladásra kerülő mag általam kétszer rostáltatik és ezen kívül még a nálam vett magot díjmentesen bárki le rostálhatja.

Ez alkalommal szíves figyelmébe ajánlom még dúsan felszerelt vas- és fűszer áru raktáromat, különösen pedig: az összes kertei és mezői vető magvakat, gazdasági eszközöket, gazdasági gépeket, Portland és Hydraulikus Cement mészt, az építéshez szükséges összes anyagokat, és épület vasalásokat.

A peronospora viticola elleni óvszerül Azurin és I-ma Cipriai kékgaliczot a legolcsóbb áráért.

Zala-Egerszeg, 1896. február hóban.

Habinszky Adolf.

MILLENIUM!

NEMZETI ZÁSzlók

varrás nélkül, tartós, színét még esőben sem hagyó, tiszta gyapjúkelméből, magyar országos, vagy egyesített állami címerrel ellátva, (vonatkozással a n. mélt. miniszteriumnak 1895. október hó 11-én kelt körrendeletére) két szép nagy bojttal, kapható különféle hosszúság- és szélességben, rendkívül jutányos áron

Tausky J. fiánál
Pozsonyban.

Zászló árjegyzékkel azonnal készséggel szolgálunk.

SARG-nak általánosan elismert felül-múlhatlan fogtisztítószere

több MILLIÓSZOR

kipróbálva és orvosilag legjobb szer gyanánt ajánlható.

Egészséges és szép fogak fenntartója.

Mindenütt kapható.

5418/tk. 95.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. jbiróság, mint ttkvi hatóság, közhírré teszi, hogy Schwarezmann Adám és társa végrehajthatóknak Bedernyak József cserencsöczi lakós végrehajtást szenvedő elleni 15 frt 10 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbiróság területén levő, a cserencsöczi 92. sz. tjkvben A I. 1., 2., 6., 7-9., 12. és 16. sor 4., 69., 451., 452., 453., 606., 734. és 895. hrszámok a foglalt ingatlanokból Bedernyak József nevében álló, az adó alapján 1035 frtra becsült $\frac{1}{3}$ részre; — az ottani 223. sz. tjkvben A I. 1. 2. sor 283. és 284. hrsz. a foglalt ingatlanoknak végrehajtást szenvedő nevében álló, az adó alapján 132 frtra becsült $\frac{1}{3}$ részre; az ottani 224. sz. tjkvben A \dagger 1. sor 311. hrsz. a felvett ingatlanok végrehajtást szenvedő nevében álló, az adó alapján 207 frtra becsült $\frac{1}{3}$ részére; — az ottani 225. sz. tjkvben A I. 1-3. sor 798., 799. és 780. hrszámok a foglalt ingatlanoknak végrehajtást szenvedő nevében álló, az adó alapján 224 frtra becsült $\frac{1}{3}$ részére; — az ottani 233. sz. tjkvben A \dagger 1. sor 668. hrsz. a felvett ingatlanok végrehajtást szenvedő nevében álló, az adó alapján 358 frtra becsült $\frac{1}{3}$ részére; végre az ottani 161. sz. tjkvben A \dagger 1. sor 658/b. hrsz. a foglalt, végrehajtást szenvedő kizárólagos tulajdonául felvett, az adó alapján 257 frtra becsült egész ingatlanra 1035 frt, 132 frt, 207 frt, 224 frt, 358 frt és 257 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. ik évi április hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Cserencsöczi községében a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpáiban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint ttkvi hatóság
A. Lendván, 1895. évi november hó 2 én.

Horváth, kir. aljbiró

„VULKÁN“

gépgyár részvény-társaság
ezelőtt

Gutjahr és Müller — Reinhard Fernau & Co.
Budapest. Bécs.

az első rangu malomépítészeti gyárban

BUDAPESTEN, V., külső váczi-ut 70.

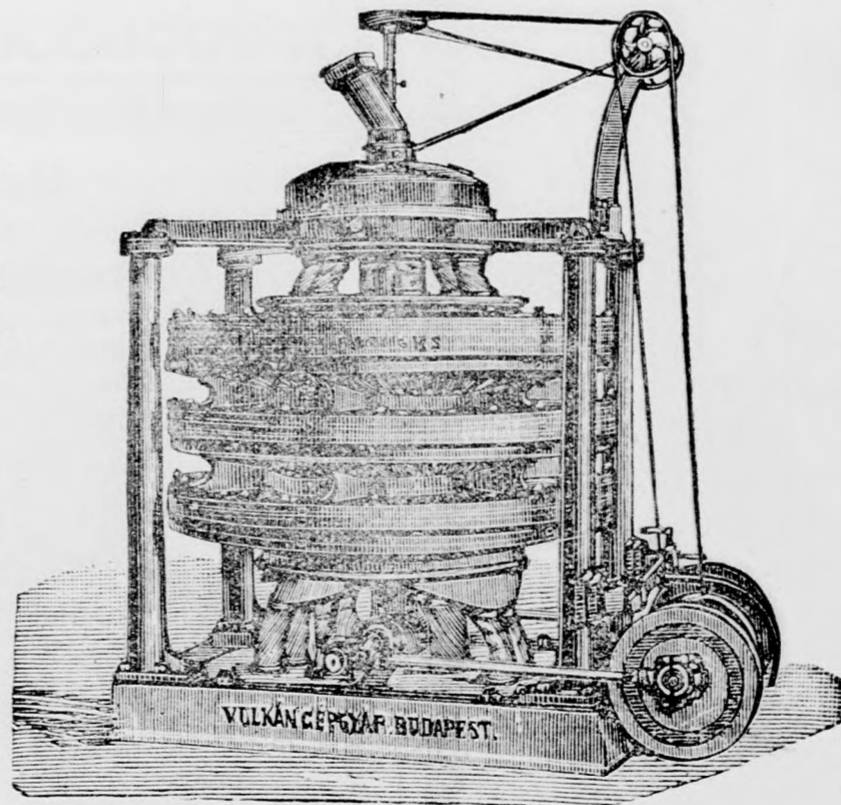
Sürgőnycim: „Gutjahr-vulkán“ gyártatnak Sürgőnycim: „Gutjahr-vulkán“

Az összes iparüző álla- mokban szabadalmazva. **Lengő-szita gépek (Oscillir-Sichter)** Az összes iparüző álla- mokban szabadalmazva.

Gutjahr-Müller és Soder szabadalmazva.

A „Lengő-szita- gépek“ előnyei:

Az őrleményeket tökéletesen szítálja és osztályozza; a szítált lisztek tiszták, a derekék lisztmentesek és a darák „élesen“ vannak osztályozva; rendkívül egyszerű kezelés; a szítált lisztnek tisztátalanítása egészen ki van zárva; — a géphez kevés szita-

bevonat szükségeltetik; — a gép csekély tért és csekély erőt igényel; — a gép járása tökéletesen nyugodt; — automatikus üzem- re igen alkalmas; — a gép egy egész cylinder-rendszert pótol; — a gép munka- képessége felül- multhatatlan;

továbbá:

tisztító- és osztályozó gépek

Schnetzer Agoston szabadalma.

A „Tisztító- és osztályozó gépnek“ előnyei:

Egyszerű és célszerű szerkezet; üzem közben csekély kezelést igényel; a gép sokkal több tiszta darát állít elő, mint bármely más ily fajta gép; ugyanazon gépen a leg- finomabb derekék, valamint a legdurvább darák tisztíthatók; munkaképessége rendkívül nagy; a gép csekély tért igényel; bármely malomban lényeges üzemakadály nélkül lehet ilyen gépekkel egy daratisztítást berendezni.

A nevezett legújabb malmászati gépeken kívül gyártatnak még: rögzítők, darálókat, gabona-osztályozógépek Boby-féle rendszer és mások szerint, „Vulkán“ gabonatisztító- és kefélőgépek, őrlőjáratok, gabona, liszt és darafelhúzókat, szállítócsigák, daraló- és derezhengerek, felhúzógépek és járószeleket.

Téglagyártási gépek Hotop E. hirneves rendszere szerint.

Nyersöntvények saját és idegen minták után, fogaskerekek géppel formázva.

Mindenemű szerszámok fém, fa és kő megmunkálására.

Gőzgépek kipróbált rendszer szerint, vízikerekek, közlőművek (transmissziók).

Kívánatra prospectusok és költségvetések küldetnek.